

Διατήρηση ειδών προτεραιότητας της θαλάσσιας
μεγαπανίδας σε Ελλάδα και Ιταλία

101113792-LIFE22-NAT-EL – LIFE MareNatura

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1^ο Σεμινάριο Κατάρτισης
Διαχείριση και προστασία των ειδών *Caretta caretta* & *Chelonia mydas*

Συμμετοχή Εμπλεκόμενων Μερών - Πρακτική Προσέγγιση
(Stakeholder Engagement)

Έλενα Μπαζιώτη, Οικονομικά Περιβάλλοντος
Στέλεχος Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος

•Αναγνώριση των κύριων πιέσεων και απειλών για τα προστατευόμενα είδη στις περιοχές ενδιαφέροντος

•Αναγνώριση των εμπλεκόμενων μερών και του ρόλου αυτών στη διαχείριση και προστασία τους

•Πρακτική στη χαρτογράφηση των εμπλεκόμενων μερών της προστατευόμενης περιοχής /είδους ανάλογα με το ρόλο τους στη διαχείριση και προστασία των ειδών

Η προσέγγιση των εμπλεκόμενων μερών

- Οι δράσεις διατήρηση της βιοποικιλότητας αφορούν στη δημιουργία αλλαγής.
- Η κοινωνία στο σύνολό της, καλείται να αλλάξει τη συμπεριφορά της προκειμένου να κάνει τη διαφορά.

Τα μέλη της ομάδας έργου, οι εταίροι και οι εμπλεκόμενοι φορείς θα πρέπει να παρέχουμε τις ευκαιρίες, την υποστήριξη και την έμπνευση για να δημιουργήσουμε αυτήν την αλλαγή.

Let's just get their signatures - who even knows where we'd find translators for them

- Ποιος χρειάζεται να κάνει την αλλαγή;
- Τα περισσότερα περιβαλλοντικά προβλήματα προκαλούνται από ένα σύνθετο δίκτυο απειλών και ανθρώπινων συμπεριφορών.

Είναι κρίσιμο να αποφασίσετε ποιο είναι το κοινό στο οποίο απευθύνεστε στο πλαίσιο του έργου, του προϋπολογισμού, της τεχνογνωσίας αλλά και των συνθηκών.

Εμπλεκόμενα μέρη (Stakeholders)

- **Ενδιαφερόμενα ή εμπλεκόμενα μέρη** ορίζονται οι άνθρωποι και οργανισμοί που εμπλέκονται ή επηρεάζονται από ορισμένες δράσεις ή πολιτικές και μπορούν ή θα πρέπει να συμπεριληφθούν άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (Freeman 1984; Annan 2007; Sterling et al. 2016; Vogler et al. 2017)
- **Εμπλεκόμενα μέρη** ορίζονται οι κεντρικές ή περιφερειακές υπηρεσίες και αρχές, παραγωγικοί φορείς καθώς και τελικοί χρήστες, οι οποίοι δύναται με τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες τους να επηρεάσουν την επιτυχημένη εφαρμογή των οδηγιών για τη φύση στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (WWf, Εδώ Ζούμε LIFE-IP 4 NATURA)

Εμπλεκόμενα μέρη (Stakeholders)

Αποτελούν συστατικό του οικοσυστήματος, των προστατευόμενων περιοχών και του δικτύου Natura 2000.

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκόμενων

Ποια είναι τα κύρια εμπλεκόμενα μέρη?

<https://www.menti.com/al6tifnrjnhh>

<https://www.menti.com/al6tifnrjnhh>

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Ποιοι είναι ;

Περιφερειακές υπηρεσίες και αρχές

Παραγωγικοί φορείς

Τελικοί χρήστες

Πολιτικοί

Δημόσια διοίκηση

Γιατί να τους γνωρίσουμε;

Χτίζουμε εμπιστοσύνη

«Σπάμε τους τοίχους»

Με ποια εργαλεία;

Αναπτύσσουμε Ικανότητες

Επιστήμη των Πολιτών

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Τρεις (3) μέθοδοι προσέγγισης

1. Πίνακας Ανάλυσης ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholder Analysis Table)
2. Διάγραμμα Ανάλυσης ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholder Grid)
3. Καθοδηγούμενες Συναντήσεις (Facilitated discussions)

Εντοπισμός του πλήρους εύρους των εμπλεκόμενων ομάδων

Εντοπίζοντας το εύρος των εμπλεκόμενων ομάδων απαντάμε στα παρακάτω:

- Ρόλος τους στη διαχείριση των φυσικών πόρων
- Δικαιώμά τους στην πρόσβαση, στους πόρους και στην κατανομή των οφελών από τους φυσικούς πόρους
- Υφιστάμενα δικαιώματα τους επί της γης ή των φυσικών πόρων
- Οικονομική και κοινωνική εξάρτηση τους από τους φυσικούς πόρους

Πηγή: G. Borrini-Feyerabend, (1996). Collaborative management of protected areas. Tailoring the approach to the context, IUCN.

Εντοπισμός του πλήρους εύρους των εμπλεκόμενων ομάδων

Εντοπίζοντας το εύρος των εμπλεκόμενων ομάδων απαντάμε στα παρακάτω:

- Ιστορικές και πολιτιστικές **σχέσεις** τους με τους φυσικούς πόρους
- Υφιστάμενη ή πιθανή **επίπτωση** των δραστηριοτήτων τους επί των φυσικών πόρων
- Πιθανές **απώλειες** από την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης στη περιοχή
- **Συμβατότητα** των ενδιαφερόντων και των στόχων των δραστηριοτήτων τους με τις εθνικές πολιτικές και τις πολιτικές διατήρησης και ανάπτυξης

Πηγή: G. Borrini-Feyerabend, (1996). Collaborative management of protected areas. Tailoring the approach to the context, IUCN.

Εντοπισμός του πλήρους εύρους των εμπλεκομένων ομάδων

Εντοπίζοντας το εύρος των εμπλεκομένων ομάδων
απαντάμε στο παρακάτω:

- 🧠 Αυτοί είναι όλοι οι εμπλεκόμενοι ή μήπως υπάρχουν....

...«Κρυφοί» εμπλεκόμενοι

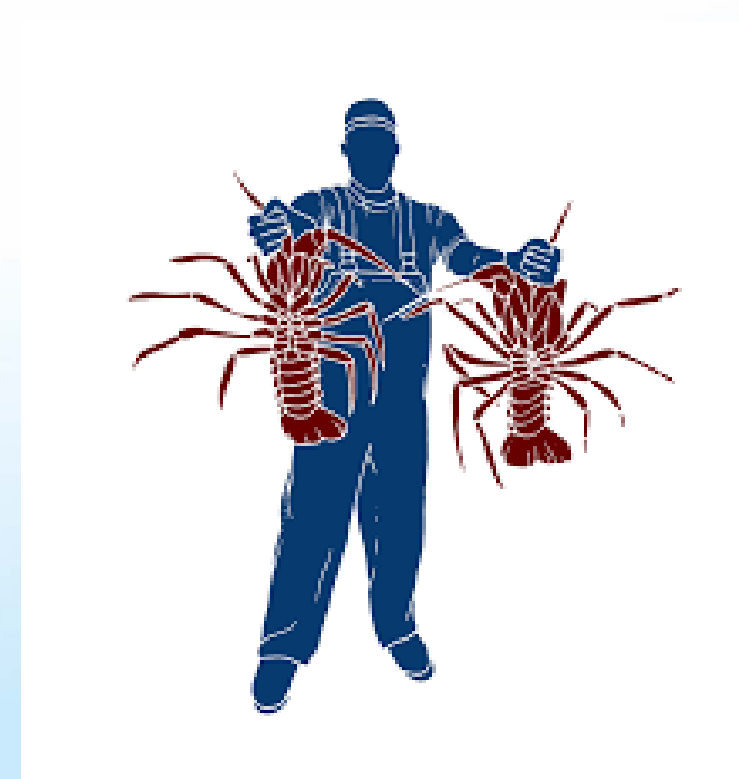
«Κρυφοί ενδιαφερόμενοι φορείς» είναι εκείνοι των οποίων τα εισοδήματα ή/και τα μέσα διαβίωσης εξαρτώνται από τη χρήση ενός φυσικού πόρου, αλλά των οποίων η συμμετοχή στις λήψη αποφάσεων και στη δημόσια διαβούλευση συνήθως δεν λαμβάνεται υπόψη.

Παράδειγμα, το εμπόριο ενός συγκεκριμένου προστατευόμενου είδους, οι κρυφοί ενδιαφερόμενοι θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν **κυνηγούς, συλλέκτες, ψαράδες και καταληψίες.**

Άλλη μια κατηγορία «κρυφών εμπλεκόμενων μερών»

- **Παράνομοι λαθροθήρες και έμποροι** άγριας ζωής στη μαύρη αγορά αντιπροσωπεύουν μια πιο ακραία κατηγορία «κρυφών ενδιαφερόμενων μερών»
- Η επιρροή τους σχετικά με τη διατήρηση των απειλούμενων ειδών μπορεί να εκτείνεται σε **πολλαπλά διεθνή σύνορα**.

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Εσωτερικοί

Εξωτερικοί

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Πλεονεκτήματα

- Ενσωμάτωση των ενδιαφερομένων στη διαδικασία σχεδιασμού μιας πρωτοβουλίας
- Παροχή έγκαιρης ανατροφοδότησης
- Διασφάλιση συναίνεσης προτού τεθεί σε ισχύ ένας νέος κανόνας, σχέδιο ή απόφαση
- Πιο αρμονική διαδικασία και αποφυγή περιττής σύγκρουσης
- Προαγωγή της δημοκρατίας, ισότητας, περιβαλλοντικής δικαιοσύνης

Ανάλυση εμπλεκομένων ως προς την επιρροή και το ενδιαφέρον τους

*Ανάλυση εμπλεκομένων ως προς την επιρροή και το ενδιαφέρον τους προκειμένου να επιλέξουμε την κατάλληλη στρατηγική προσέγγισης

Table 1. Pre-planning stakeholder analysis table template.

STAKEHOLDER	STAKEHOLDER INTEREST(S) IN THE PROJECT	LEVEL OF SUPPORT / OPPOSITION FOR PROJECT	NOTES AND STRATEGIES FOR OBTAINING SUPPORT OR REDUCING OBSTACLES

LESSONS IN CONSERVATION

ISSUE NO. 7

JANUARY 2017

Source: Vogler, D., Macey, S., & Sigouin, A. (2017). Stakeholder analysis in environmental and conservation planning. Lessons in conservation, 7(7), 5-16.

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Άσκηση

Συμπληρώστε τον Πίνακα 1 για τη ΜΔΠΠ σας

Table 1. Pre-planning stakeholder analysis table template.

STAKEHOLDER	STAKEHOLDER INTEREST(S) IN THE PROJECT	LEVEL OF SUPPORT / OPPOSITION FOR PROJECT	NOTES AND STRATEGIES FOR OBTAINING SUPPORT OR REDUCING OBSTACLES

Κριτήρια ανάλυσης και εντοπισμού εμπλεκομένων

- Δικαιώματα
- Ρόλοι ή ευθύνες
- Υφιστάμενοι ή πιθανοί κίνδυνοι

“3 Rs” Approach: Rights, Risks, Responsibilities

Source: Vogler, D., Macey, S., & Sigouin, A. (2017). Stakeholder analysis in environmental and conservation planning. *Lessons in conservation*, 7(7), 5-16.

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Δικαιώματα

Δικαιώματα σε αποσπώμενους πόρους, δικαιώματα ιδιοκτησίας γης, ανθρώπινα δικαιώματα

Ρόλοι ή ευθύνες

Ευθύνες στο σχεδιασμό και την εκτέλεση του έργου (μπορεί να περιλαμβάνονται σε επίσημη συμφωνία ή σύμβαση)

Υφιστάμενοι - πιθανοί κίνδυνοι

Κίνδυνοι που σχετίζονται με ένα έργο (απώλεια φήμης, οικονομική απώλεια, απώλεια πολιτιστικής ακεραιότητας κ.ο.κ.)

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων

Η προσέγγιση 3 Rs μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

- για την ενημέρωση του αρχικού σχεδιασμού του έργου,
- ως επέκταση ενός πίνακα ανάλυσης ενδιαφερομένων.

Άσκηση

Μπορείτε να οραματιστείτε ποια θα μπορούσαν να είναι τα δικαιώματα, οι κίνδυνοι και οι ευθύνες για καθένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον Πίνακα 1;

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκόμενων

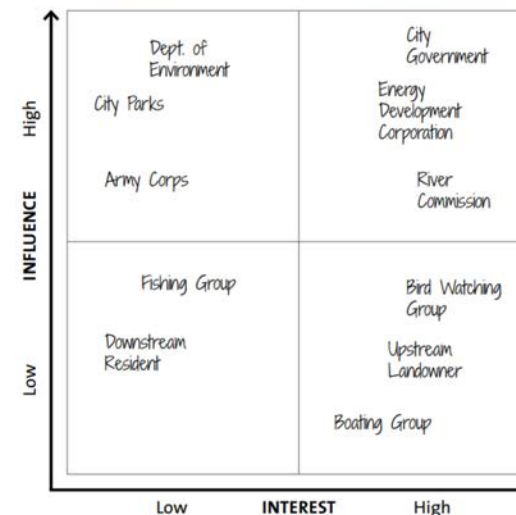
1. Κύρια εμπλεκόμενοι => υψηλό ενδιαφέρον/επιρροή
2. Δευτερευόντως εμπλεκόμενοι με υψηλό ενδιαφέρον
3. Δευτερευόντως εμπλεκόμενοι με υψηλή επιρροή
4. Λοιποί εμπλεκόμενοι

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκομένων Επιρροή και ενδιαφέρον

Τα πλέγματα ενδιαφερομένων μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό πιθανών ομαδικών συνασπισμών.

Η οικοδόμηση συνασπισμού είναι μια ιδιαίτερα σημαντική τακτική για τα ενδιαφερόμενα μέρη χαμηλής επιρροής και υψηλού ενδιαφέροντος.

Figure 2. Stakeholder grid: an example using a hypothetical dam project.

Source: Vogler, D., Macey, S., & Sigouin, A. (2017). Stakeholder analysis in environmental and conservation planning. Lessons in conservation, 7(7), 5-16.

Επιρροή και ενδιαφέρον - Παράδειγμα

Policy makers and administrators

- Πρέπει να ληφθούν υπόψη σε τοπικό επίπεδο
- Είναι ευκολότερο να εμπλακούν, αλλά ανεβαίνοντας στο επίπεδο είναι όλο και πιο δύσκολο
- Σε όλα τα επίπεδα υπάρχουν προβλήματα λόμπι και Greenwashing ή «πράσινο ξέπλυμα»
- Η συμμετοχή τους είναι απαραίτητη αφού αυτοί είναι που παίρνουν αποφάσεις και νομοθετούν

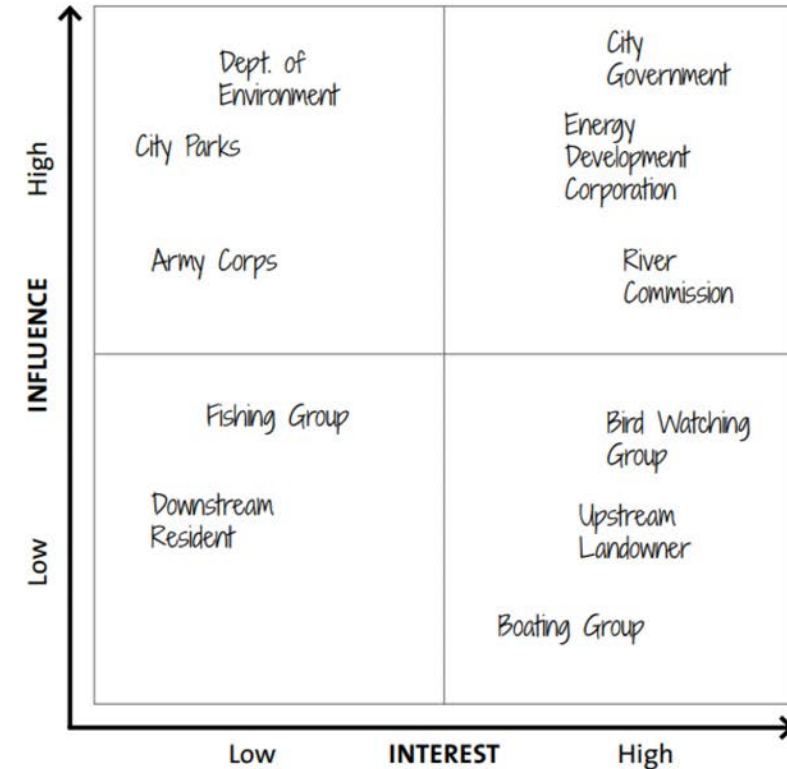
Επιρροή και ενδιαφέρον

Άσκηση

Δημιουργήστε το πλέγμα ενδιαφερομένων με βάση την επιρροή και το ενδιαφέρον στη ΜΔΠΠ σας

<https://jamboard.google.com/>

Figure 2. Stakeholder grid: an example using a hypothetical dam project.

Διερεύνηση γνώσεων και αντιλήψεων εμπλεκομένων

Μέθοδοι

- ▣ Ημι-δομημένων συνεντεύξεων,
- ▣ Ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου,
- ▣ Ομάδων εστίασης

Στρατηγικές συμμετοχής εμπλεκόμενων μερών

- ☐ Συναντήσεις πρόσωπο με πρόσωπο
- ☐ Καθοδηγούμενη συζήτηση
- ☐ Σχεδιασμός σεναρίου
- ☐ Charrette

(ανοιχτή, συνεργατική διαδικασία που διαρκεί τουλάχιστον τρεις έως τέσσερις ημέρες, κατά τη διάρκεια της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη προσφέρουν πληροφορίες και ανατροφοδότηση)

Στρατηγικές Συμμετοχής εμπλεκόμενων μερών

- ☐ Ανάπτυξη ικανοτήτων
- ☐ Εκπαιδεύσεις
- ☐ Συμμετοχή σε δραστηριότητες ΜΔΠΠ (παρακολούθηση, έργα)
- ☐ Εκδηλώσεις διάδοσης και δημοσιότητας
- ☐ Επιστήμη των Πολιτών
- ☐ Παροχή υποστήριξης σε έργα
- ☐ Επίλυση συγκρούσεων
- ☐ Κοινή χρήση και συζήτηση νέων μέτρων και κανόνων
- ☐ Συνάντηση και συνέδρια

Εντοπισμός/χαρτογράφηση εμπλεκόμενων=> Στρατηγική

Στρατηγικές ενδυνάμωσης σχέσεων με εμπλεκόμενα μέρη

- ✘ Χτίστε επιτυχημένες συμμαχίες και συνεργασίες
 - ✘ Διεξάγετε αξιολόγηση
 - ✘ Καθορίστε το πεδίο εφαρμογής του έργου σας
 - ✘ Δημιουργήστε ένα όραμα
 - ✘ Προσδιορίστε ξανά τους στόχους διατήρησής σας
 - ✘ Εντοπίστε νέες απειλές
 - ✘ Δημιουργήστε φίλτρα στρατηγικής σκέψης
 - ✘ Αλλάξτε τις γωνίες του καλειδοσκοπίου
 - ✘ Χαράξτε τον δρόμο σας προς ένα κοινό στόχο

Η ανάλυση ενδιαφερομένων μερών – Συμπέρασμα

- Η ανάλυση ενδιαφερομένων είναι μια **ομάδα τεχνικών** που χρησιμοποιούνται ως μέρος της διαδικασίας σχεδιασμού για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των σχετικών απόψεων βασικών ατόμων, ομάδων, ή ιδρυμάτων/θεσμών σε ένα έργο ή προτεινόμενη δραστηριότητα.
- Αυτός ο εκ των προτέρων τύπος ανάλυσης μπορεί να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες για τα **κίνητρα των ενδιαφερομένων** και να φωτίσει τρόπους διευκόλυνσης μιας παραγωγικής και επιτυχημένης διαδικασίας δέσμευσης για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
- Η πιο **βασική ανάλυση** των ενδιαφερομένων απλώς περιλαμβάνει τον εντοπισμό ατόμων, ομάδων και ιδρυμάτων που έχουν κάποιο **ενδιαφέρον** για ένα έργο ή θα **επηρεαστούν** από αυτό.

Luck doesn't win conservation battles. Strong partnerships and committed people with vision and compassion win the day.

Robin Grove

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

